

Giáo dục khởi nghiệp cho sinh viên Trường Cao đẳng Lào Cai từ các ngành nghề nông nghiệp và phát triển nông thôn đáp ứng yêu cầu phát triển và hội nhập

Dương Thị Thảo Chinh*

**ThS, Giảng viên Trường Cao đẳng Lào Cai*

Received: 2/12/2023; Accepted: 8/12/2023; Published: 15/12/2023

Abstract: *Entrepreneurship education from agriculture and rural areas is an urgent requirement to meet the trend of innovating educational content for rural students in the current period, implementing the Program "Supporting young people to start businesses in the current period 2022 - 2030" according to Decision No. 897/QĐ-TTg of the Prime Minister dated July 26, 2022. This article presents entrepreneurship education for students in Lao Cai province from agricultural and rural areas today*

Keywords: *Entrepreneurship education from agriculture and rural areas; Entrepreneurship education activities for students.*

1. Đặt vấn đề

Giáo dục khởi nghiệp (GDKN) được xem là một trong những nội dung rất quan trọng cần được các cơ sở giáo dục nghề nghiệp (GDNN) đẩy mạnh. Bởi KN không chỉ góp phần nâng cao thu nhập, tạo việc làm cho SV tốt nghiệp mà còn thúc đẩy tăng trưởng kinh tế cho địa phương và đất nước. Đặc biệt, SV nông thôn (SVNT) khởi nghiệp (KN) góp phần to lớn trong việc nâng cao thu nhập, giải quyết việc làm. Tuy nhiên, SVNT hiện nay phần lớn ly hương thay vì lập thân, lập nghiệp tại địa phương. Điều này ảnh hưởng rất lớn đến cơ cấu phân bố dân cư, sự phát triển KT – XH giữa các vùng. Chính vì vậy, GDKN từ nông nghiệp và nông thôn cho SV được xem là vô cùng cần thiết. Qua đó, không chỉ giúp SV hình thành ý tưởng KN tạo việc làm, nâng cao thu nhập mà còn góp phần phát huy tiềm năng địa phương, đáp ứng yêu cầu xây dựng nông thôn mới (NTM).

Tỉnh Lào Cai là vùng đất được tự nhiên giàu tiềm năng để phát triển nông nghiệp (NN) và nông thôn (NT). Bên cạnh các kết quả tuchs cực đạt được trong phát triển nguồn nhân lực cho tỉnh thì hoạt động hỗ trợ hệ sinh thái KN đổi mới sáng tạo (ĐMST) cho HSSV còn nhiều khó khăn và hạn chế. Trên cơ sở chương trình hỗ trợ KN tại địa phương, gắn với việc thực hiện Chương trình “Hỗ trợ thanh niên SV KN giai đoạn 2022 – 2030” theo Quyết định số 897/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ ngày 26/7/2022, Các cơ sở giáo dục đào tạo cần đã tích cực tổ chức các hoạt động GDKN cho SVNT. Đây là vấn đề rất mới, khả năng lan toả còn thấp, chưa phát huy được tính sáng tạo, tích cực trong hoạt động KN của học sinh, SV (HSSV)

trên địa bàn tỉnh Lào Cai

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Một số vấn đề lý luận về GDKN

2.1.1. Khái niệm khởi nghiệp (KN):

Khởi nghiệp tức là bạn đã áp ủ một công việc kinh doanh riêng, thường thì bạn sẽ thành lập một doanh nghiệp mà tại đó bạn là người quản lý, là người sáng lập hoặc đồng sáng lập. Việc cung cấp những sản phẩm mới, dịch vụ mới hay thậm chí kinh doanh những mặt hàng đã có mặt trên thị trường nhưng theo ý tưởng có riêng mình... đều được gọi là khởi nghiệp.

Khởi nghiệp có thể là quá trình tạo ra một lĩnh vực hoạt động mới cho riêng mình. Qua đó bạn có thể thuê các nhân viên về làm việc cho bạn và bạn là người quản lý công ty, doanh nghiệp của mình. Khởi nghiệp mang lại rất nhiều giá trị cho bản thân cũng như nhiều lợi ích cho xã hội, cho người lao động.

Đối với cá nhân theo đuổi việc khởi nghiệp, hoạt động này giúp họ tạo ra công việc, thu nhập cho chính mình mà không phải bắt đầu từ việc đi làm thuê. Họ được tự do trong công việc, và nếu công ty của họ phát triển tốt thì nguồn thu nhập của họ có thể cao gấp nhiều lần so với thu nhập do đi làm thuê mang lại.

Đối với xã hội và nền kinh tế thì các công ty khởi nghiệp tạo ra thêm nhiều công ăn việc làm. Điều này giúp đất nước giải quyết tình trạng thất nghiệp, tạo ra nguồn thu nhập cho người lao động nuôi sống bản thân và gia đình.

Bằng việc tạo ra lượng lớn công ăn việc làm cho người lao động, giữ tỉ lệ thất nghiệp của nền kinh tế ở mức an toàn, khởi nghiệp thành công gián tiếp góp phần ổn định xã hội, giảm thiểu các tệ nạn xã hội do

thất nghiệp gây ra như trộm cắp, bài bạc, đua xe, ma túy... Khởi nghiệp cũng góp phần giảm áp lực lên nền kinh tế, trợ cấp xã hội, đưa đất nước ngày càng phát triển.

2.1.2. Giáo dục khởi nghiệp cho SV từ nông nghiệp và nông thôn

- *Khái niệm GDKN từ nông nghiệp và nông thôn:* GDKN là sự truyền đạt chính thức có cấu trúc về năng lực kinh doanh, cung cấp các khái niệm, kỹ năng và nhận thức về thái độ, được các cá nhân vận dụng trong quá trình bắt đầu và định hướng phát triển các dự án trong tương lai” GDKN từ NN và NT được xác định là quá trình cung cấp kiến thức về KN từ NN và NT của chủ thể đến đối tượng giáo dục, thông qua các phương thức giáo dục phù hợp nhằm hình thành cho họ phẩm chất và năng lực bắt đầu một công việc kinh doanh, thúc đẩy tinh thần KN sáng tạo tại NT, đáp ứng yêu cầu phát triển của xã hội hiện nay.

Mục tiêu của GDKN: i) thúc đẩy tinh thần KN từ NN, trang bị kiến thức, kỹ năng về KN cho SV; ii) tạo môi trường hỗ trợ SV hình thành và hiện thực hoá các ý tưởng, dự án KN từ NN thông qua các HGD, góp phần tạo việc làm, nâng cao thu nhập; iii) *góp phần nâng cao nhận thức, phương pháp hỗ trợ SV về KN từ NN và NT cho cán bộ hội SV tại nhà trường;* iv) góp phần tạo thu nhập cho bản thân SV tốt nghiệp nói riêng và thúc đẩy phát triển kinh tế của địa phương nói chung.

Chủ thể chính trong GDKN từ NN và NT cho SV được xác định là Đoàn thanh niên, Hội SV nhà trường chủ trì phối hợp với các tổ chức giáo dục dưới sự lãnh đạo của tổ chức Đảng và BGD nhà trường. Thông qua các HGD gắn liền với chương trình “Đồng hành với thanh niên SV khởi nghiệp, lập nghiệp”, *Đoàn thanh niên và Hội SV* mọi điều kiện thuận lợi để SV thể hiện, phát huy năng lực và khả năng tư duy sáng tạo. Ngoài ra, các lực lượng phối hợp (LLPH) gồm: Gia đình, nhà trường, Hội Liên hiệp Thanh niên (LHTN) Việt Nam, Hội ND Việt Nam, các doanh nghiệp/cơ sở sản xuất kinh doanh (SXKD), hợp tác xã (HTX) nông sản.

- *Nội dung giáo dục gồm:* i) những kiến thức cơ bản về KN và NT gồm: Quan điểm, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về KN; Đề án, dự án, chương trình hỗ trợ thanh niên KN của địa phương...; ii) các tiềm năng KN từ NN và NT. Nếu biết nắm bắt các điều kiện sẽ giúp SVNT thuận lợi KN trong lĩnh vực này, phát huy các tiềm năng KN từ NN sẽ đem lại nhiều giá trị lớn. Những tiềm năng KN từ NN và NT gồm: Tiềm năng phát triển tự nhiên; Tiềm năng phát triển KT- XH...; iii) tinh thần KN từ NN và NT tăng cường sáng tạo, đổi mới mạnh mẽ, nhất

là trong thời đại CMCN 4.0. Nội dung giáo dục tinh thần KN từ NN được gồm thái độ KN và ý định KN; iv) *một số kỹ năng KN cơ bản.* Để KN thành công, ngoài trình độ, kiến thức chuyên môn về lĩnh vực, ngành nghề KN, mỗi SV còn phải được trang bị một số kỹ năng cơ bản để đạt được hiệu quả tối ưu trong quá trình hiện thực hoá các ý tưởng khởi nghiệp. Do đó, trong GDKN từ NN và NT cho SV cần phải được chuẩn bị toàn diện.

- *Phương thức GDKN gồm:* i) giáo dục thông qua tuyên truyền, vận động. PP này gồm tuyên truyền, vận động bằng miệng (giải thích, chứng minh, khuyên nhủ, toạ đàm, diễn đàn, sinh hoạt chuyên đề); Tuyên truyền, vận động qua các phương tiện truyền thông hiện đại (mạng xã hội, phóng sự, chương trình truyền hình, phát thanh, báo chí, áp phích); ii) giáo dục bằng các gương điển hình với các hình thức: Đối thoại, truyền cảm hứng; Tôn vinh gương mặt SVNT KN tiêu biểu; iii) giáo dục thông qua lao động trải nghiệm với các hoạt động đưa TNNT tham gia vào hoạt động thực tế tại các cơ sở SXKD, HTX; iv) giáo dục thông qua các hoạt động văn hoá gồm các hình thức: Triển lãm mô hình ý tưởng KN từ NN; Hội chợ nông sản; Hội thi ý tưởng thanh niên SV KN từ NN và NT.

2.2. Hệ sinh thái GDKN từ NN cho SV Trường CĐ Lào Cai trong bối cảnh hiện nay

Hệ sinh thái khởi nghiệp là một tập hợp gồm những tác nhân khởi nghiệp (tiềm năng hoặc hiện tại) có liên quan với nhau, các tổ chức, các định chế (các trường đại học, các cơ quan chức năng nhà nước và các tổ chức tài chính), và các tiến trình khởi nghiệp (tỷ lệ thành lập doanh nghiệp mới, tỷ lệ doanh nghiệp tăng trưởng cao, số nhà khởi nghiệp liên tục, số nhà khởi nghiệp thành công vang dội, tham vọng khởi nghiệp và tinh thần kinh doanh lớn trong xã hội), các thành phần này chính thức và phi chính thức cộng hợp lại để kết nối với nhau, làm trung gian kết nối, và quản trị sự vận hành của tổng thể trong phạm vi môi trường khởi nghiệp địa phương.

Trường CĐ Lào Cai xem GDKN cho SV là nhiệm vụ trọng tâm nhằm tư vấn, hỗ trợ thông tin, kiến thức, kỹ năng cho SV KN. Trong đó SV là đối tượng quan trọng và ưu tiên GDKN trong lĩnh vực NN. Hội SV cuốn với lãnh đạo nhà trường xây dựng kế hoạch và tổ chức thực hiện sinh thái khởi nghiệp cho SV trường CĐ Lào Cai. Tổ chức Hội nghị liên kết ngành và đối thoại chính sách tại tỉnh Lào Cai với chủ đề “Chuyển đổi số - Động lực từ thanh niên SV KN”; Cử SV tham gia Hội nghị tập huấn trang bị kiến thức về phát triển kinh tế cho SVNT” Hội SV đã tổ chức nhiều lớp tập huấn về khởi sự doanh nghiệp, lập nghiệp và nhiều SVNT được tư vấn, hỗ trợ kiến thức KN; Tổ chức

Ngày hội “Thanh niên SV sáng tạo, KN” thu hút hàng ngàn đoàn viên, SV, SVNT tham gia. Từ đây SVNT đã có cơ hội tham gia thảo luận về những chính sách hỗ trợ về công nghệ cho thanh niên SV KN gắn với nông nghiệp sạch, các giải pháp khắc phục tình trạng “được mùa mất giá”, đề xuất thành lập Quỹ đầu tư KN cho thanh niên SV. Cừ SVNT tham gia Cuộc thi Dự án KN SV” hằng năm. Đồng thời, thông qua tổ chức cuộc thi “Tìm kiếm ý tưởng sáng tạo, KN”, Hội SV đã hỗ trợ xây dựng mô hình KN trong lĩnh vực NN và NT.

2.3. Các biện pháp GDKN từ NN và NT cho SV Trường Cao đẳng Lào Cai

2.3.1. Nâng cao năng lực của đội ngũ cán bộ Hội SV tại Trường Cao đẳng Lào Cai

Biện pháp này nhằm trang bị đầy đủ hệ thống kiến thức, kỹ năng về KN từ NN, đảm bảo được các điều kiện, tổ chức cho cán bộ Hội SV để trở thành chủ thể giáo dục chính. Đồng thời, đây cũng là biện pháp góp phần nâng cao hiệu quả của giáo dục, tạo uy tín và niềm tin đối với SVNT trên địa bàn tỉnh, góp phần khắc phục các khó khăn về điều kiện CSVC, hạn chế tối đa các tác động tiêu cực từ những yếu tố khách quan.

2.3.2. Nâng cao nhận thức cho SV về những kiến thức, kỹ năng KN cơ bản thông qua các phương tiện truyền thông hiện đại.

Biện pháp này nhấn mạnh việc sử dụng các phương tiện truyền thông hiện đại căn cứ theo nhu cầu của đối tượng giáo dục để phát huy tính hiệu quả của công tác tuyên truyền, phổ biến tài liệu trong môi trường số hiện nay. Các sản phẩm được thiết kế gồm infographic, các ấn phẩm điện tử, mã QR dẫn link liên kết tài liệu. Kênh đăng tải phổ biến gồm: Đăng tải trên các phương tiện truyền thông đại chúng (báo chí, phát thanh, truyền hình), mạng xã hội (fanpage Tuổi trẻ Hưng Yên); Cổng thông tin điện tử (website).

2.3.3. Xây dựng môi trường giáo dục tích cực thông qua cổng thông tin điện tử (website).

Biện pháp này nhằm tạo ra một môi trường giáo dục chuyên cung cấp, bổ sung, hỗ trợ cho SV các vấn đề liên quan đến hoạt động KN nói chung và KN từ NN nói riêng. Đó là cổng thông tin chính thống để SV tìm kiếm các tài liệu, video clip và tin tức về các hoạt động GD được trường tổ chức. Đây vừa là biện pháp hỗ trợ hoạt động giáo dục cho SV, vừa tạo ra môi trường nền tảng đăng tải các sản phẩm, tài liệu giáo dục để SVNT thực hiện quá trình tự giáo dục

2.3.4. Kích thích tích cực, chủ động của SV trong KN ĐMST từ NN thông qua các hoạt động văn hoá.

Qua đó, tạo môi trường cho SV thể hiện, trình bày các ý tưởng KN sáng tạo từ NN của mình với các nhà đầu

tư, các chuyên gia, cố vấn KN ĐMST. Đẩy mạnh tổ chức các buổi triển lãm mô hình, phát huy hiệu quả các hội chợ du lịch sản phẩm NN, tiếp tục đẩy mạnh tổ chức các hội thi ý tưởng SV KN từ NN.

2.3.5. Tăng cường sự tham gia của các LLPH trong GDKN từ NN.

Biện pháp này nhằm huy động sự tham gia và phát huy tối đa sức mạnh của các LLPH, tăng cường sự tham gia của nhà trường, gia đình, các đơn vị, tổ chức, doanh nghiệp để thực hiện GDKN từ NN cho SV toàn diện, đảm bảo hiệu quả giáo dục cao nhất. Hội SV Trường Cao đẳng Lào Cai cần nâng cao nhận thức và thống nhất nội dung, phương thức giáo dục với các LLPH; Vận động các bên liên quan thực hiện tốt công tác tham mưu, phối hợp hiệu quả trong các HDGD; Tiếp tục tham mưu UBND tỉnh phê duyệt Đề án “Hỗ trợ SV thanh niên tham gia KN, đổi mới, sáng tạo giai đoạn mới.

3. Kết luận

Giáo dục KN từ NN và nông thôn cho SV trường cao đẳng hiện nay là biện pháp quan trọng nhằm nâng cao chất lượng nguồn nhân lực gắn với tiềm năng phát triển của địa phương tỉnh Lào Cai, hướng đến mục tiêu phát triển KT – XH bền vững của tỉnh Lào Cai. Để nâng cao hiệu quả thực hiện GDKN từ NN và NT cho SV nhà trường, Đoàn thanh niên và Hội SV Trường Cao đẳng Lào Cai với vai trò là chủ thể chính cần tiếp tục phối hợp với gia đình, nhà trường và các tổ chức quần chúng, các cơ sở SXKD, HTX nông sản để khuyến khích, động viên và hỗ trợ các SV tích cực sáng tạo khởi nghiệp. Qua đó, tạo môi trường giáo dục KN đa dạng, toàn diện, mọi lúc, mọi nơi, phát huy tối đa các nguồn nhân lực để SV không chỉ được cung cấp kiến thức, rèn luyện kỹ năng, hình thành ý tưởng KN sáng tạo mà còn được tư vấn, hỗ trợ KN thành công trong lĩnh vực khởi nghiệp từ lĩnh vực NN và phát triển nông thôn.

Tài liệu tham khảo

1. Alberti, F.; Sciascia, S.; Poli, A. (2004). *Entrepreneurship Education: Notes on an Ongoing Debate*. University of Napoli Federico II (Italy).
2. Thomas, H. Kelley, D; (2011). *Entrepreneurship Education in Asia*. Edward Elgar. Cheltenham, UK Northampton, MA, USA.
3. Thủ tướng Chính phủ (2022), *Quyết định số 897/QĐ-TTg ngày 26/7/2022 về việc “Phê duyệt chương trình Hỗ trợ thanh niên KN giai đoạn 2022 – 2030*. Hà Nội
4. Phạm Văn Sơn (2015), *Giáo dục khởi nghiệp cho sinh viên trong bối cảnh hợp tác quốc tế và toàn cầu hóa*. Kỷ yếu hội thảo khoa học Quốc tế do Đại học Quốc gia Hà Nội tổ chức..